

Երևան, 7 Օգոստոս, 2023

ՏԵՐՈՒՄԿԱՆ ԱՊՈՔ

(Միասնաբար արտասանուած)

Իմասկութիւն Հօր Յիսուս, փուր ինձ իմասկութիւն վրարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. Եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 40

ԵՐԱԽՏՎԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱՂՈԹՔ

Յամբերութեամբ սպասեցի Տիրոց,

եւ ան եկաւ օգնութեան, լսեց իմ աղաջանքս:

Զիս դուրս հանեց փառապանքի գործն ու ճահիճն,

ժայռի վրայ կանգնեցուց, ամրապնդեց քայլերս,

եւ շրջներուս վրայ դրա նոր երգ մը,

օրինութեան երգ՝ մեր Ասպուծոյն:

Շափեր պիտի դրեսնես եւ ահով լեցուին,

եւ Տիրոց պիտի վարահին:

Երանի՝ այն մարդուն, որ Տիրոց կը վարահի,

եւ չի կործնիր սուր ասպուծներուն,

ոչ առնոնց՝ որոնք սրութեան կը հեփեաին:

Ինչ հրաշալի են գործերը որ ըրիր մեզի համար,

ով Տէր, Ասպուածս,

եւ քու ծրագիրներդ՝ որ մեզի համար պարբասպեցիր.

Ճկա մէկը քեզի նման:

Պիտի ուզէի հոչավել ու պարմել զանոնք,

բայց այնքան շապ են ու անթի:

Զոհ եւ ընծայ չկամնեցար,

ողջակէզ կամ մեղքի համար զոհ չպահանջեցիր,

այլ՝ ականջներս բացիր, որ քեզ լսեմ:

Եւ ես ըսի. - «Ահա կու զամ,

ինչպէս գիրքի զպարի մէջ գրուած է ինծի համար»:

Ինչքան կու զեմ ես քու կամքդ կարարել, ով իմ Ասպուած,

Օրէնքդ իմ սրբիս մէջ է:

Քու ժողովուդիրի հաւաքոյթին մէջ փրկութիւնդ աւելեցի,

եւ դուն զիփես, Տէր,

յժե ես բնաւ պիտի ըդադրիս զայն պարմել:

Արդարութիւնդ սրբիս մէջ ծածկած չպահեցի,

հաւաքարմութեանդ եւ փրկութեանդ մասին խօսեցայ միշպ,

եւ ժողովուդիրի հաւաքոյթին մէջ վկայեցի

քու սիրոյդ եւ հաւաքարմութեանդ մասին:

Ուսպի դուն, Տէր, զթութիւնդ մի զլանար ինծի:

քու սէրդ եւ ողորմութիւնդ թող պետաքար պահպանեն զիս:

ՃԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խասալութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, նսջեցելոց արթայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,

աջ քո հովանենի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,

ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի թանապարհ,

ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.

Եւ ողորմեա' քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱՂՈԹՔ

Դաւիթ միայն խնդրանքներու ցանկ մը չէ, որ ներկայացուց կամ կը ներկայացնէ, այլ նաև շնորհակալութեան ու երախտագիտութեան խօսքեր: Հետպաքրքրական է, որ այս Սաղմոսը, ինչպէս ասկէ առաջ ըսուած էր, որ իր մէջ կը պարունակէ մարգարեական գոտեալներ, այսինքն՝ պարզամներ, որոնք անմիջականօրէն կապուած են Քրիստոսի անձին ու Անոր առաքելութեան:

«Համբերութեամբ սպասեցի Տիրոջ, եւ Ան եկաւ օգնութեան, լսեց աղաճանքս»: Եթէ Ասպուածաշունչ Մարտեանին մէջ «հաւապք» բառը բանալի է արանալու մեր խնդրանքները, ապա «համբերութիւն» բառը երկրորդ բանալի բառն է: Որովհետեւ սկիզբը հաւապքով կը դիմենք եւ կը խնդրենք Ասպուածմէ, բայց եկուր գուս որ համբերութիւն չունինք, որովհետեւ քիչ մը երկար որ գուսէ պարախանելու բաժինը, ահա կը սկսինք յուսահապութեան գիրկը իյնալու: Ուրեմն, սպասելու բաժին մը կայ եւ այդ սպասումը նաև կենթադրէ համբերութիւն: Ահա Դաւիթ այդ օրինակը կու գոյ, որ համբերութեամբ սպասեց, բայց իր սպասումը ի գուր չէր, որովհետեւ երբ պահը հասաւ Տերը օգնութեան հասաւ իրեն եւ պարախանեց իր աղօթքին: Այդ պարախանը, զինք հանեց փառապանքի գուրեն ու ճահիճէն: Եթէ հարց գունք նախ, ի՞նչ է այդ փառապանքի գուրը ու ճահիճը, մեղքի այդ վիճակը, որ կը նմանացնէ գուրի եւ ճահիճի, որմէ կարելի չէ դուրս գալ մեր մարդկային ուժերով: Անոր համար ալ ահա Դաւիթ դիմեց Ասպուածոյ եւ համբերութեամբ սպասեց որ Ասպուած զինք դուրս բերէ: Միևս կողմէ, նոյն այս արդարայայդութեան մէջ կը գուսնենք Քրիստոսի պարկերը, երբ Քրիստոս Ինք մեր մեղքերը իր վրայ առած կրեց այդ փառապանքը, եւ սակայն համբերութեամբ սպասեց, երբ Հայրն Ասպուած զինք դուրս բերաւ գուրեն ու ճահիճէն, այսինքն՝ զերեզմանէն: Ոչ յէ միայն դուրս բերաւ, այլ նաև ժայռի վրայ կանգնեցուց, ամրապանեց քայլերը: Այս պարագային ժայռը Քրիստոս ժայռն է, որուն վրայ կը կառուցուին մեր հաւապքը, որպէսզի պինդ ու ամուր մնայ գալիք փորձութիւններուն դիմաց: Քրիստոս այս ժայռի օրինակով պիտի ներկայացնէր, ըսելով, «Ով որ իմ այս խօսքերս կը լսէ ու կը գործադրէ, կը նմանի այն մարդուն որ իր գունը ժայռի վրայ կը շինէ; Հնվերը կը փէն, այինքները կը զատնուին, գունը կանգուն կը մնայ»: Տակախն, շրթներուն վրայ ալ նոր երգ մը դրաւ, օրինութեան երգ մը, փրկութեան, ուրախութեան երգ մը ուղղուած Ասպուածոյն: Երկու փարբեր առիթներու երգելու դրամադրութիւնը կայ մարդուն մօգ, ուրախութեան եւ գիրութեան: Այս պարագային ուրախութեան, երբ համբերութեամբ սպասելէ եփք, դուրս կու գայ այդ ճահիճէն, գուրեն, եւ այդ կթոփած ոփքերը ամուր ժայռի վրայ կը հասպարուին, որպէսզի հասպարուն մնան: Այն նոյն ոփքերը, որոնք լուացուեցան ուրն լուայի օրը, մարդութեան գիշերը, երբ Քրիստոս իր աշակերտներուն հետ վերջին ընթրիքը կը լընէր:

«Ճափեր պիտի գուսնեն եւ ահով լեցուին, եւ Տիրոջ պիտի վսպահին»: Այս, Քրիստոսի յարութեան բարի լուռը առնելով, ու մանաւան՝ զինք գուսնելով յարուցեալ դարձի պիտի գային ու Տիրոջ վսպահին: Երանի է այն մարդը որ Տիրոջ կը վսպահի եւ ոչ յէ սուր ասպուածներուն:

Ահա այս բոլորը Ասպուածոյ իրաշալի գործերն են: Ասպուածոյ իրաշալի գործերը, որոնք թիւով անթիւ ու անհամար են, սկսեալ սփեղծագործութենէն մինչեւ Քրիստոսի յարութիւնը, որ առաջին երախայրիքն է, առաջին պարուղը գալիք յարութեան: Այս բորոլը ուրիշ ունետ մէկուն գործը չէ, եթէ ոչ միայն ճշմարիփ Ասպուածոյն:

«Չոհ եւ ընծայ չկամեցար, ողջակէզ կամ մեղքի համար զոհ չպահանջեցիր»: Ասպուած որքան ալ զոհերու եւ ընծաներու պարուերը գուսաւ, բայց ահա Դաւիթ կանդրադառնայ, որ անոնք ուրիշ բան չէին ու չեն եթէ ոչ պարզապէս դաստիարակութեան միջոց, իհմնականին մէջ Ասպուածոյ ուզածը Իր խօսքը, պարուիրանը մփիկ ընելն է: Անոր համար ալ Ասպուածաշունչին մէջ կայ արդարայայդութիւն մը, «Խօսք մփիկ ընելը, խոյելու ճարպէն աղէկ է»: Այսինքն՝ Ասպուածոյ ուզածը Իր խօսքը մփիկ ընել է:

«Քո ժողովուրդիդ հաւաքոյթին մէջ փրկութիւնդ աւելիցի, եւ բնաւ պիտի չդադրիմ զայն պարմելէ: Արդարութիւնդ սրբիս մէջ չպահեցի, այլ՝ ընդհակառակը հաւաքարմութեանը եւ փրկութեան մասին խօսեցաւ, վկայեց, պարմեց, հողին գակ չքաղեց, այլ սեղանակիցներուն բաժնեց: Այս փրկութիւնը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ Ասպուածոյ սիրոյ եւ հաւաքարմութեան արդարայայդութիւնը, որուն մասին վկայեց: Ուսպի, կը խնդրէ որ Տերը Իր գթութիւնը չզլանայ, այլ՝ Ասպուածոյ սէրն ու ողորմութիւնը թող գուսնեցար պահպանեն մեզ: